

Goedeavond beste mensen,

Hartelijk dank dat u vanavond tot hier gekomen bent. Ik ben Saskia en ik wil jullie graag vanavond vertellen over mijn geloof. Ongeveer een half jaar geleden kwam de vraag of ik wilde komen vertellen op de preekstoel. Ietwat verrast door de vraag heb ik toen zeer snel ja gezegd. Ik was gevleid, maar toch ook wel verbaasd. Verbaasd dat mensen denken dat ik interessant genoeg ben om naar te luisteren. Ik hoop dan ook dat ik uw verwachtingen kan waarmaken. U bent hier wellicht gekomen om een interessante getuigenis te horen, wel, ik zal mijn best doen.

U hebt ongetwijfeld al gehoord dat ik van Nederlandse afkomst ben. Neem het me maar niet te kwalijk als ik soms woorden of uitdrukkingen gebruik die u niet bekend zijn.

Wel, een half jaar geleden kwam dus de vraag of ik kan vertellen over het volgende: ‘Wat bedoel ik als ik zeg dat ik christelijk gelovig ben?’ Voordat ik daar een antwoord op geef zal ik eerst wat vertellen over mijzelf, over hoe ik gelovig geworden ben. Daarna zal ik aan de hand van een aantal bijbelcitaten en dagdagelijkse voorbeelden verwoorden wat voor mij dat christelijke geloven is.

Het begon allemaal met een prentje, ongeveer zo’n prentje. Ik kreeg het van meneer Toine, mijn leraar in het tweede leerjaar van de basisschool. Het jaar waarin ik mijn eerste communie deed. Meneer Toine vertelde vaak en hartstochtelijk over Jezus, ik luisterde graag naar de verhalen. Vaak droomde ik er bij weg, stelde mij Jezus voor als een mooie lieve man, iemand bij wie iedereen graag was. Vaak stelde ik mij voor hoe hij bij me was, hoe hij me ’s avonds in slaap deed wiegen, hoe hij me troostte als ik verdriet had. Ik raakte in de ban van Heilig hart beelden. Ik weet nog dat mijn oma een Heilig hart beeld tegen de muur had hangen, zo een met een lampje, ik kon er uren naar kijken.... Ik was 8 jaar en verliefd op Jezus.... En die liefde is nooit meer overgegaan. Ik was een ravottend, druk, beweeglijk kind, maar ook zeer devoot. Ik ging graag naar de kerk en ik wilde graag bidden. Er was een tijd dat we iedere zondag naar de mis gingen. Mijn moeder zong in het kerkkoor, en zodoende kwamen we er vaak. Ik vond het lastig dat ik een uur niet mocht praten en moest stilzitten, toch had de cadans, het ritme van de Latijnse gezangen een rustgevende werking op mij. Ik kon er heerlijk op wegdromen, mij Jezus voorstellen, de man met het Heilige hart waar het goed schuilen was in een wereld die toen al soms erg druk en hard was voor me. Ik las graag een verhaaltje over een ziek meisje dat stierf op kerstavond, naar de hemel ging en in slaap viel in Jezus zijn armen. Ik moest altijd huilen van dat verhaaltje. Ik vond het zo mooi...

Een paar jaar later, ik was denk ik een jaar of 12, zag ik de film ‘The last temptation of Christ’. Ik was zwaar onder de indruk. Het passieverhaal heeft me altijd gefascineerd. Het heeft iets onvermijdelijks, iets teleologisch. Vaak heb ik gedacht, wat als Judas nou niet Jezus verraden had? Of wat als Jezus het nu allemaal wat tactischer had aangepakt. Moest dat lijden nou echt? Vragen waar ik vandaag de dag nog altijd niet aan uit ben. Toch snapte ik wel iets van doorheen diep lijden gaan en daaruit verlost worden. Ik begreep ergens wel dat God juist te ontmoeten is in de verlossing uit het diepste lijden waar Jezus doorheen is gegaan.

Ik werd ouder. Mijn ouders gingen minder vaak naar de kerk, maar we kwamen er nog wel. Op een gegeven moment verhuisden we naar een ander dorp, meteen al ging ik daar bij een jongerenkoor. Er was een mooie kerk en een hele vriendelijke priester. Pastoor Pirenne was zijn naam. De man straalde een en al rust en vrede uit. Ik werd weer maar eens geraakt door een Heilig hart beeld dat midden in het dorp stond. Een mooi wit beeld van Jezus die wijst naar zijn hart. Het dorp waar we woonden had dan misschien wel een mooie kerk, een mooi Heilig Hart beeld en een gezellig jongerenkoor, op school was het daar verschrikkelijk. Ik

werd veel gepest en maakte moeilijk contact. Ik bracht veel pauzes alleen door. Ik ben toen begonnen met brieven te schrijven aan Jezus, een soort van dagboek, gebedsboekje. Ik stelde me voor hoe Jezus mij opvrolijkte, hoe hij achter op mijn fiets zat en me aan het lachen maakte....

Op school was het niet fijn, maar in het jongerenkoor maakte ik vele vrienden. Ik kwam nog altijd graag in de kerk. Ik was 16 jaar toen ik voor de eerste keer in Taize kwam. Een onvergetelijke ervaring. De mooie gezangen maakten me rustig. Een week was eigenlijk veel te kort, het liefst wilde ik er toen veel langer blijven. De maandag er na op school was zo koud, zo kil, zo hard... Het leven op school werd echter steeds beter. Ik leerde een vriend kennen, en met een vriend wordt alles mooier. Hoe naar mensen ook tegen je doen, met een vriend ben je niet alleen. Stilaan werd het tijd om na te gaan denken over wat te studeren na het middelbaar. Ik dacht er over om theologie te gaan studeren. Ik ging naar een opendeurdag, naar meeloopdagen... Veel mensen zeiden me dat het niks voor mij zou zijn, dat ik er niks mee zou kunnen... Ok dan niet, dan maar naar de lerarenopleiding.

Vanuit het jongerenkoor kwam ik steeds meer in aanraking met theater, ik raakte er steeds meer bij betrokken. Als speler, muzikant, componist, regisseur, schrijver, dramaturg, productie leider, licht en geluidstechnicus, ik heb bijna iedere functie die je in een voorstelling kunt vervullen wel eens gedaan. Ik ging dan ook een theateropleiding doen, eerst in Utrecht, later in Gent. Ik vond het leuk, maar ik voelde dat het niet mijn passie was. Ik zag een verschil tussen mijn medestudenten en mezelf. Bij mij ontbrak de echte passie. Mijn geloof was niet weg, maar het was allemaal wel wat minder geworden. Ik kwam niet meer in de kerk, hooguit soms eens voor een kort gebed.

Alles veranderde als mijn moeder stierf in 2009. Ze leed aan kanker en stierf uiteindelijk in augustus 2009. Het was net alsof ik het heldere geloof wat ik had als kind ineens weer terugvond. Niet in een keer als iemand die van zijn paard gebliksemd werd, maar stap voor stap, al waren de stappen wel groot. Al meteen na het overlijden zag ik me voor me hoe nu mijn moeder er was, in de hemel, in Jezus zijn armen. Een mooi troostend beeld. Mensen vroegen me hoe ik zo rustig kon zijn onder het overlijden, ik vertelde dan dat mijn moeder nu op een plaats is waar het zoveel beter is dan hier... Dat ik daar volledig vrede me kon hebben... Weer zag ik God in verlossing van het lijden. Inmiddels woonde ik in Antwerpen, waar ik door studie en werk terecht ben gekomen. Ik begon weer oog te krijgen voor Mariabeelden, kruisbeelden, Heilig hart beelden. Ineens besepte ik wat ik moest doen: Theologie gaan studeren! Theologie studeren en aan de slag gaan als ziekenhuispastor, pastoraal werker, jongerenpastor... Ik schreef me in aan de Universiteit van Leuven en begon er aan. Ik ging op zoek naar jongerenpastorale activiteiten en kwam IJD op het spoor, ik kwam er af en toe, en nog geen jaar later, in september 2010 ben ik daar begonnen met werken. Opnieuw ben ik vanaf dan naar de mis beginnen gaan, eerst af en toe, maar al snel iedere zondag. In de kathedraal in Antwerpen, ik zit meestal links vooraan... Snel leerde ik veel medegelovige mensen kennen en nu sta ik hier. Te vertellen wat christelijk geloven voor mij nu eigenlijk is.

Christelijk geloof is voor mij vooral het vertrouwen en de hoop gedragen te worden op momenten dat het even heel erg donker wordt. Soms is er verdriet, met een duidelijke reden, of soms gewoon zomaar, omdat er zoveel ellende is in de wereld. Ik kan daar soms heel erg verdrietig van zijn. Op zo'n moment vraag ik Jezus bij me te komen, om me vast te houden, te troosten. Ik lees dan uit Matteüs, Hoofdstuk 11, vers 28:

Kom allen naar Mij toe die afgemat en belast zijn, en ik zal u rust geven. Neem mijn juk op en kom bij Mij in de leer, omdat ik zachtmoedig ben en eenvoudig van hart, en u zult rust vinden voor uw ziel. Want mijn juk is zacht en mijn last is licht.

Ook hier vind ik weer God in de verlossing uit het lijden. Het is soms ook die verlossing die het me soms heel moeilijk kan maken. Als christenen leven we vaak in een spanning: enerzijds het Rijk Gods dat deels te realiseren is op aarde, maar anderzijds ook het aspect van nog niet. Het rijk Gods wat nog komende is, waarvoor we eerst moeten sterven.... Paulus schreef al over de zogenaamde eschatologische spanning, spanning tussen zijn en nog niet zijn. Deels vinden we verlossing al op aarde, maar soms ervaren we een sterk verlangen naar verlossing die nog niet zijn kan. Dat kan me soms heel erg moe maken, soms is het verlangen zo groot om bij God in de hemel te zijn.... Ook al is het leven op aarde goed en is er nog veel te doen! Niet alleen lezen we dit terug bij Paulus, we zien het ook in het leven van Theresia van Lisieux, die als kind haar ouders de dood toewenste omdat ze dan in de hemel konden zijn. Als kind had ze al begrepen dat het daar veel beter toeven was dan op aarde.

Christelijk geloven is voor mij te weten dat je er mag zijn zoals je bent. Dat je ten volle leerling mag zijn, niet perfect, ook mag je fouten maken, maar ook altijd uitgedaagd worden om te leren. Jezelf accepteren zoals je bent, maar met gezonde ambitie. De lat hoog leggen, maar niet te hoog. Zodoende vind ik altijd veel rust in de psalm 131:

*Heer, ik draag mijn hart niet hoog
Mijn ogen steken niet van trots
Ik ben niet uit op grootse daden
Die mijn krachten te boven gaan.
Verstild ben ik en gerust:
Geborgen als een kind bij zijn moeder
Zo ben ik; als een kind.*

*Israël, wacht in vertrouwen op de Heer
Van nu tot in de eeuwigheid.*

Soms ben ik erg onzeker. Dan zie ik zoveel mensen om me heen die allemaal veel beter bezig zijn dan ik. Overal zie ik dan redenen om te vinden dat ik zelf niet goed bezig ben.... Als reactie daarop ga ik dan mijzelf vergelijken met anderen, om dan toch maar te zoeken naar waar dat ik beter ben dan anderen, ik ga in concurrentie, ik wil dan beter presteren dan ik kan, om maar te laten zien dat ik de moeite waard ben, zonder goed te beseffen dat ik voor God al de moeite waard ben.... Ineens valt die frank dan weer. Voor God ben ik de moeite waard zoals ik ben. Ik hoef geen grootse dingen te presteren, al is er niks mis met gezonde ambitie. Weer kom ik terug op Theresia van Lisieux, die ook hier weer iets heel mooi over heeft gezegd:

Het levende boek der natuur. Jezus heeft zich gewaardigd mij in dit mysterie te onderrichten. Hij heeft voor mijn ogen het boek der natuur opengelegd en ik heb begrepen dat alle bloemen die hij geschapen heeft schoon zijn. Dat de pracht van een roos en de blankheid van een lelie niets afdoen aan de geur van een viooltje of de bekoorlijke eenvoud van een madeliefje. Ik heb begrepen dat, als alle bloempjes rozen willen zijn, de natuur haar lentetooi zou verliezen, de velden niet meer met bonte bloemen getooid zouden zijn....

Bevrijdende woorden in een maatschappij waar goed presteren prioriteit is geworden...

Christelijk geloven is voor mij volledige overgave, er voor gaan, geen half werk, passie en bezieling in alles wat je doet. Soms duidelijk voelbaar, andere momenten moet het wat meer aangezwengeld worden. Christelijk geloven is voor mij meer geven dan gevraagd wordt. Dat ja ja is en nee nee. Zoals ik binnenkort vol overgave Ja zal zeggen tegen Sjoerd, met wie ik ga trouwen.

Geloven is iemand meer geven dan dat hij vraagt... Gewoon, omdat je dat echt wil doen voor die ander en niet omdat het moet... Wie veel krijgt heeft veel te geven, en dat is iets wat voor mij geloven is. Ik ervaar mijzelf als een zeer rijk mens. Ik woon in een mooi huis, ik heb heel fijn werk en ik heb veel lieve mensen om me heen. Daarbij ben ik ook nog eens gezegend met een helder geloof. Ik heb veel te geven, en doe dat ook. Ik probeer het toch.

Allereerst geef ik blijk van liefde aan God, eenvoudig door naar de mis te gaan, de Rozenkrans te bidden als ik op de fiets zit of in de bus zit, of door te zingen.

Maar ook door brieven te schrijven aan Jezus, door hem nog altijd te zien als mijn beste vriend die me 's nachts in slaap troost, die bij mij achterop de fiets zit als de werkdag eens niet zo vlot verliep. In mijn brieven schrijf ik hem mijn zorgen, mijn angsten, maar ook betuig ik mijn liefde en zeg ik dank je wel voor alle fijne momenten. Ik lees een stukje aan jullie voor:

Die mooie bijbeltekst van Matteus is vandaag lezing van de dag. Een troostende tekst. Maar wat betekent die mooie tekst vandaag nu eigenlijk? Jezus nodigt mensen uit bij hem te komen, allen die vermoeid zijn. Rust en verlichting. Zachtmoedig en nederig van hart. Rust voor uw ziel. Juk is zacht. Het juk van het alledaagse leven. Eenzaamheid, in de veelheid van mensen me toch eenzaam voelen. Als het er echt op aankomt zijn we alleen met Hem. Niemand die ons volledig begrijpt. Juk van het vele moeten. Afgedwaald van hoe het werkelijk zou moeten zijn. Een wereld die verwarrend is geworden. Juk van onzekerheid. Wat vinden anderen van mij? In plaats van 'wat vindt Hij van mij?' Aan alles willen voldoen. Juk van angst. Angst niet goed genoeg te zijn. Angst dat een ander het beter doet. Angst om niet aanvaard te worden.

Jezus die dan zegt: 'Kom maar bij mij. Laat al die angsten en gedachten los.' Hij pakt je stevig vast en een golf van liefde stroomt door je lijf. Niets is nog belangrijk, er is alleen nog maar dat moment in zijn armen. Alle narigheid stroomt uit je lichaam weg, terug de aarde in. Rust en verlichting. Eindelijk mag ik uitrusten. Ik hoef niet meer te doen alsof. Ik hoef me niet meer sterker voor te doen dan ik ben. Jezus houdt mij vast en Hij zal jou ook vasthouden. Vertrouwen.... Hij vraagt je je diepste zelf te laten zien. Je backstage. Hij wil jou zoals je jezelf aan anderen haast niet wil laten zien. Zonder make-up, zonder mooie kleren, geen opgesmukte profielfoto's op facebook, je haar niet netjes. Maar gewoon in je pyama. Je bent zelfs nog niet gedoucht. Het verlangen zo voor Jezus te verschijnen, het vertrouwen dat er is, dat zal een mens inderdaad gaan uitstralen. Wanneer we altijd, de hele dag door bewust zijn van deze vervullende aanwezige liefde, geeft dat niets meer te wensen. Dat gevoel, bewustzijn, die kennis, dat vertrouwen is de diepste en meest fundamentele laag van ons bestaan. Alles wat daar bovenop komt is Spielerei, ook al kan dat alles je humeur soms aardig verpesten.

Lieve Jezus, daarom vraag ik je bij me te blijven, me kracht en wijsheid te geven voor de dingen die ik moet doen. U weet wat goed voor me is, ik vertrouw op u. Mijn studie, mijn werk. Ik moet het doen, ook al is het soms moeilijk. Ook al wil ik soms iets anders. Wat ik wil is niet perse ook dat wat het beste voor me is. U geeft in overvloed aan hen die vragen. Leid me maar, ik volg. Pak mijn hand en neem me mee. Dan gaan we! Het maakt me niet uit waarheen. Kom, waar wachten we nog op?

Geloof zonder daden is dood. Dat schreef Jacobus al. Zodoende blijft het bij mij niet alleen bij eucharistie mee vieren en bidden.

Uiteraard is er mijn werk bij IJD, de jeugddienst van bisdom Antwerpen, waar ik aan jongeren mijn geloof wil laten zien. Waar ik jongeren thuis wil laten voelen, hen wil troosten en hen het gevoel te geven dat ze er mogen zijn zoals ze zijn. Ik laat er jongeren ervaren dat ze niet alleen zijn met hun geloof, soms met alle twijfels van dien, die er ook mogen zijn.

In het Antwerpse worden we nogal eens geconfronteerd met daklozen. Ik wordt vaak door hen geraakt. Dan besef ik maar weer eens hoe goed ik het heb en voel ik me geroepen die mensen een beetje te helpen. Door wat geld, water of eten te geven. Door een praatje met ze te maken, door, als ik er tijd voor kan en wil maken, iets met ze te eten. Het klinkt makkelijker dan het is, ik ervaar vaak een drempel om met deze mensen te praten. Het is soms zoveel makkelijker dan gewoon door te lopen en de zwervers te negeren. Soms doe ik dat ook, maar dat voelt niet goed!

Door mijn geloof ervaar ik een sterk verlangen om van mijn eigen overvloed te geven. Al weet ik ook dat ik daar in te leren heb. Zomaar geven zonder er bij na te denken kan er voor zorgen dat je jezelf tekort doet zonder dat je de ander werkelijk helpt. Ik leer stap voor stap hoe ik zinvol kan delen, kan geven, en op een dag zal ik dat onder de knie hebben. Op die dag zou ik graag iets met presentiepastoraal gaan doen voor mensen die voor veel mensen geen blik waardig zijn. Met ouderen, jongeren, zieken, drugsverslaafden, armen, het maakt niet uit voor wie. Een plaats waar ze terecht kunnen voor een warme babbel, een stuk fruit, een kom soep... Maar zover is het nog niet. Ik moet eerst dat geven uit je eigen overvloed wat onder de knie krijgen.

Mijn geloof is altijd sterk aanwezig geweest. Ik heb nog altijd een zwak voor Heilig Hart beelden, Mariabeelden, kruisbeelden, Katholieke kitsch, zoals ze het ook wel noemen. Zo heeft het kunnen gebeuren dat vrienden dit soort dingen zijn beginnen geven voor mijn verjaardag ∅. (ik toonde een zeer groot Maria schilderij, heerlijk kitsch ∅).

Geloven is voor mij op weg gaan, naar vele plaatsen met vele mensen. Geloven is voor mij je hart volgen en wel zien waar je uit komt. Je niet te druk maken over morgen, maar proberen vandaag te leven. Iets dat niet altijd even goed lukt, maar vaak ook wel.

Geloven is ook zoeken, een moeilijke puzzel die nooit af is, en die soms door duidelijke en soms door onverklaarbare redenen door elkaar wordt gegooid. Geloven is soms een worsteling, een gevecht, een wanhopig zoeken. Wat wil God nu eigenlijk van mij? Maar daarbij toch steeds het vertrouwen dat God ons naar zich toetrekt, ook al zoeken we Hem soms op de verkeerde plaatsen. Augustinus verwoordde dat ooit zo:

Laat heb ik u lief gekregen, o schoonheid, zo oud en zo nieuw, laat heb ik u lief gekregen! En gij waart binnen en ik was buiten, en daar zocht ik u, en ik rende, wanstaltig als ik was, op de schone dingen af die door u gemaakt zijn. Gij waart bij mij en ik niet bij u.

Soms zoeken we teveel... Geloven is voor mij een enorme kostbare schat, het is het meest dierbare dat ik heb, daarbij wetend dat het niet vanzelfsprekend is. Dat ik niet geloof omdat ik dat wil, maar omdat God dat wil. Het is geen verdienste te geloven, ik doe het niet zelf, God laat mij geloven. Hij laat het in mij groeien, ik kan het slechts af en toe water geven, en zelfs dat ook alleen maar met zijn hulp.

Vorig jaar zijn we met IJD naar de wereldjongerendagen geweest in Madrid. Het was een sterke ervaring, voor de jongeren, maar ook voor ons begeleiders. Jongeren kwamen begeistert terug, maar stuitten ook op de weerbarstigheid van de werkelijkheid. Ineens was daar weer die kille school, de stilte thuis, omdat de ervaring niet zo eenvoudig te verwoorden was aan hen die er niet bij waren. Vreugde die was leek in eens zo ver weg. Ook al was het voor mijzelf fijn weer thuis te zijn, ik kon die jongeren zo goed begrijpen. Ik schreef een lied voor hen, waarmee ik graag wil afsluiten. Eens voelde ik hetzelfde als ik terug kwam van Taize of van een of ander kamp.... Afgelopen weekend zijn er 147 jongeren teruggekomen van JEP!, ons zomerkamp. Het lied is ook voor hen. Op facebook wordt al druk nagepraat, over hoe tof het wel niet was, dat het langer mocht duren, dat het altijd zo moest zijn.....

Niet alleen

We zongen over warme dagen in de zon
Dat het allemaal toch echt met God begon
Dat onze lieve heer de eerste is geweest
Samenzijn met jou mis ik nu het allermeest

Buiten is het koud, binnen is het stil
Niemand heeft nog tijd, de mensen zijn zo kil
Waarom is de wereld toch zo anders dan toen?
Vertrouw op elke dag, hoe moet ik dat nu toch doen?

Dromen.... Dromen.....

Dromen over warme dagen in de zon
En dat het allemaal toch echt met God begon
Wie de eerste was, weet ik haast niet meer
Dat jij niet bij me bent, doet me pas echt zeer

Niemand die het begrijpt, ik voel me zo alleen
Ik zou wel willen huilen, waar moet ik toch heen?
Maar daar ben jij, nog mooier dan toen
Vertrouwen elke dag, ik weet nu wat ik moet doen

Geloven! Geloven!

Geloven in de warme dagen in de zon
En dat het allemaal toch echt met God begon
God, de eerste echte nummer een
Samen met jou, ik ben niet meer alleen

Tekst en muziek: Saskia van den Kieboom – 14 oktober 2011